

ОСОБЛИВОСТІ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ «НОВОЇ ЕКОНОМІКИ»

@ Шевчук Н.В., Клименко С.М., 2015

Різноманіття і складність економічних процесів кінця ХХ століття, що зумовлені інтелектуалізацією виробництва, перетворенням сфери послуг у провідний сектор створення національного продукту і зайнятості населення, знайшли відображення в наукових концепціях «інформаційного суспільства», «економіки, що заснована на знаннях» та «інноваційної економіки». Узагальнення змісту позначених концепцій дозволяє говорити про їх когнітивну сумісність та взаємодоповнюваність, так як вони характеризуються загальним об'єктом дослідження - «нovoї економіки». Розвиток «нovoї економіки» супроводжується зародженням шостого технологічного укладу, подальшою інтелектуалізацією виробництва та вимогами до безперервного навчання, тим самим зумовлюючи перехід від «суспільства, що спрямоване на споживання» до «інтелектуального суспільства», в якому базовими цінностями стають високий рівень якості життя, включаючи якість середовища проживання, і потреба в саморозвитку. «Нова економіка» як етап економічної еволюції висуває нові вимоги та змінює конфігурацію факторів виробництва, яким сьогодні є притаманною певна специфіка, що відрізняє їх від класичного розуміння [1].

На сучасному етапі цивілізаційного розвитку можна говорити про вичерпаність можливостей формальної логіки теорії факторів виробництва, яка урівнює людину як виробника з природними і матеріальними ресурсами, а як споживача - з рефлексорним пред'явником попиту на наявні на ринку товари та послуги. Такий підхід до системи факторів виробництва не дозволяє дослідити якісну динаміку сучасного суспільного відтворення, що визначає основу його розвитку і безпосередньо пов'язану з визначальною роллю людини і нововведень в процесах трансформації сучасної системи відтворення. У «нovoї економіці» відбувається зміна внутрішньої структури базових факторів виробництва, що, в свою чергу, якісно змінює саму систему ресурсів, специфіка якої полягає в загальній інноваційній характеристиці кожного її елемента. В такому ракурсі змінюється розуміння капіталу як фактору виробництва, яке відводилося йому у класичних та неокласичних теоріях, та втратило своє єдине змістовне значення в силу контекстної поліформності його визначення. Відбувається трансформація капіталу з фактору виробництва у фактор взаємодії та відносин.

Розвиток «нovoї економіки» супроводжується трансформацією характеру організації економічної системи, зокрема, об'єктів та видів конкуренції, форм і характеру взаємодії суб'єктів економічних відносин. У конкурентній боротьбі втрачають свою пріоритетність такі об'єкти, як матеріальні ресурси, а доміантою розвитку стає інтелектуальний капітал. З'являються нові методи і форми взаємодії суб'єктів «нovoї економіки», що носять когерентно-конкурентний характер, який проявляється не тільки на рівні конкуруючих суб'єктів, а і при взаємодії продавця і покупця. Боротьба між суб'єктами економічних відносин за обмежені ресурси, трансформується у стратегічну взаємодію, яка припускає синхронізацію темпів розвитку і траєкторій їх еволюції, а не їх поглинання чи злиття [2].

Домінування інтелектуального капіталу, означає перехід від непередбачуваної поведінки суб'єктів господарювання до їх руху по заданим інваріантним траєкторіям – аттракторам, що дозволяє формувати і досягати поставлені економічними суб'єктами цілі в процесі їх когерентно-конкурентної взаємодії. При цьому критерії переважності визначаються не тільки внутрішніми спонукальними мотивами (бажана мета), але і природним розвитком (реальна мета), в якій суб'єкт економічної діяльності є невід'ємним елементом, що дає підставу розглядати «нову економіку» як самоорганізовану суб'єктно керовану систему.

Особливості інтелектуального капіталу як економічного ресурсу базуються на специфічних властивостях його складових (людського, організаційного, споживчого капіталів) і розкриваються за трьома напрямками: поява нових виняткових прав на об'єкти інтелектуальної власності, монополізація ринку, поява нових конкурентних переваг, пов'язаних з розробкою нових елементів, взаємодії між елементами всередині кожної зі складових сукупного капіталу, створюючи синергетичний ефект, який проявляється в очікуваних економічних результатах.

Таким чином, в умовах «нovoї економіки» ресурси стають основою виробництва не внаслідок їх

Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури

природних властивостей, а вони набувають суспільної функції лише у відносинах між людьми, які поєднали їх в процесах відтворення та забезпечення доходу в різних специфічних, відповідно до їх змісту, формах та створюючи умови прирощення, накопичення основних елементів, якостей і процесів розвитку суб'єктів господарювання. Дані обставини дозволяють говорити про доцільність інтерпретації ресурсів як певного сполучного елемента виробничої функції, що знаходиться в будь-якому стані (динамічному, ендогенному, екзогенному, матеріальному, віртуальному, тощо), параметри і характеристики якого виділяються в рамках визначених у часі і просторі контекстних відносин, яким є притаманним високий рівень інтелектуалізації.

1. Князев С.Н. *Интеллектуализация – стержневая основа развития экономики и управления* / С.Н. Князев, А.Г. Шрубенко // *Проблемы управления*. – 2007. - № 3 (24). – С. 16 – 25

2. Ивлева Г. *Трансформация экономической системы: обзор концепций и контуры общей теории* / Г. Ивлева // *Общество и экономика*. – 2003. - № 10. – С. 3 – 5